

ECON2130 - Utsett eksamen

Vår 2025

Oppgave 1 - Skatteeksperiment (45%)

Vi ønsker å gjennomføre eit eksperiment for å undersøke effekten av lågare skatt på arbeidstilbodet til unge i Noreg. Vi trekk ut 1000 tilfeldige personar mellom 20 og 35 år der halvparten vert plassert i ei behandlingsgruppe med lågare skatt og den andre halvparten vert plassert i ei kontrollgruppe.

Inntektene til personane i behandlingsgruppa etter eksperimentperioden er 500 uavhengige stokastiske variablar, $Y_1^B, Y_2^B, \dots, Y_{500}^B$, kor $E(Y_i^B) = \mu_B$ og $Var(Y_i^B) = \sigma_B^2$ for alle i .

På same måte føreset vi at inntektene i kontrollgruppa, $Y_1^K, Y_2^K, \dots, Y_{500}^K$, er uavhengige stokastiske variablar kor $E(Y_i^K) = \mu_K$ og $Var(Y_i^K) = \sigma_K^2$ for alle i .

Effekten vi ønsker å estimere er $\beta = \mu_B - \mu_K$. For å estimere β brukar vi estimatoren $\hat{\beta} = \bar{Y}^B - \bar{Y}^K$

- Kva er forventninga og variansen til $\hat{\beta}$? Er estimatoren forventningsrett?
- Forklar kort kvifor du kan føresette at $\hat{\beta}$ er tilnærma normalfordelt.

I fila *skatt_simulert.csv* er det data frå eit slikt tenkt eksperiment. Kvar rad i datasettet er ein observasjon. Datasettet har to variablar:

- y - inntekta for kvar observasjon etter eksperimentet er over
  - behandling* - behandlingsstatus. Den er lik 1 for observasjonane i behandlingsgruppa og 0 for observasjonane i kontrollgruppa.
- Last inn datasettet og skriv eit R-script som lagar eit boksplokk med y på y-aksen og *behandling* på x-aksen. Forklar kva eit boksplokk er og kva vi kan lese ut av programmet.
  - Finn eit estimat for β og $SE(\hat{\beta})$.
  - Lag eit 85% konfidensintervall for β . Forklar kort korleis ein skal tolke konfidensintervallet.
  - Gjennomfør ein ein-sidig hypotesetest der du testar nullhypotesa “ β er mindre eller lik 0” med 1% signifikansnivå.
  - Finn p-verdien for testen i f). Gje ei kort tolking av p-verdien. Er p-verdien til ein hypotesetest ein stokastisk variabel?

Oppgåve 2 - Sannsyn (20%)

A og B er to av fleire utfall av eit eksperiment. A^c er utfallet "A skjer ikkje". Du får oppgitt følgjande sannsyn:

- $P(A \cup B) = 0.7$
- $P(A \cap B) = 0.1$
- $P(A^c \cap B) = 0.2$

- a) Finn $P(B)$
- b) Finn $P(A)$.
- c) Er A og B uavhengige hendingar?
- d) Finn $P(A|B)$ og $P(B|A)$.

Oppgåve 3 - Mål (35%)

Vi kallar talet “mål i ein tilfeldig vald eliteseriekamp” i fotball for X . Vi føreset at X er Poisson-fordelt med $\lambda = 2.7$.

- a) Kva inneber det å føresette at X er Poisson-fordelt? Diskuter kort om det er rimeleg å føresette Poisson-fordeling i dette tilfellet.
- b) Finn $P(X \geq 7)$.
- c) I løpet av ein sesong er det til saman 240 kampar. Du kallar antal mål i løpet av ein sesong for Y . Kva er fordelinga til Y ?
- d) Finn $P(Y < 600)$
- e) Kva er sannsynlegheita for at gjennomsnittleg antal mål per kamp i ein sesong er større enn 3?